

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka/konferencje-naukowe/198426,CALL-FOR-PAPERS-Ogolnopolska-konferencja-naukowa-Dekret-sierpniowy-jako-narzedzi.html>
20.05.2024, 15:08

CALL FOR PAPERS: Ogólnopolska konferencja naukowa „Dekret sierpniowy jako narzędzie sprawiedliwych rozliczeń ze zbrodniami okresu wojny i okupacji?” - Katowice, 24-25 września 2024

Oddziałowe Biura Badań Historycznych Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach oraz w Krakowie zapraszają do udziału w ogólnopolskiej, interdyscyplinarnej konferencji naukowej pt. „Dekret sierpniowy jako narzędzie sprawiedliwych rozliczeń ze zbrodniami okresu wojny i okupacji?”.

Konferencja w 80. rocznicę wejścia w życie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 31 sierpnia 1944 r. („o wymiarze kary dla faszystowsko-hitlerowskich zbrodniarzy winnych zabójstw i znęcania się nad ludnością cywilną i jeńcami oraz dla zdrajców Narodu Polskiego”) będzie próbą refleksji (historyków, prawników i historyków prawa) nad stosowaniem przepisów tego dekretu do rozliczeń ze zbrodniami okresu II wojny światowej. Akta tzw. sierpniówek, znajdujące się w zasobie Archiwum IPN, to materiał sprawiający sporo trudności interpretacyjnych, stąd dodatkowym elementem konferencji będzie namysł metodologiczny nad badaniem tych akt.

Zagadnienie szczegółowe:

- stan badań nad okolicznościami przyjęcia dekretu sierpniowego, jego stosowaniem i konsekwencjami społeczno-politycznymi;
- baza źródłowa (m.in. akta spraw karnych dotyczących przestępstw z dekretu sierpniowego) oraz problemy metodologiczne związane z jej wykorzystaniem;
- organy postępowania karnego w sprawach z dekretu sierpniowego:

organy postępowania sądowego (sądy specjalne, okręgowe, wojewódzkie, Najwyższy Trybunał Narodowy, Sąd Najwyższy, sędziowie tych sądów);

organy postępowania przygotowawczego (Urząd Bezpieczeństwa, Milicja Obywatelska, prokuratury, Główna Komisja Badania Zbrodni Niemieckich/Hitlerowskich / Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz funkcjonariusze UB i MO oraz prokuratorzy;

podejrzani/oskarżeni i ich obrońcy.

- prawo:

prawo karne materialne (stosowanie przepisów dekretu sierpniowego i przepisów powszechnego prawa karnego stosowanych w sprawach z dekretu sierpniowego);

prawo karne procesowe (przepisy regulujące przebieg postępowania w sprawach z dekretu sierpniowego np. dekret z 12 września 1944 r. o specjalnych sądach karnych, powszechnego prawa karnego procesowego stosowanych w sprawach z dekretu sierpniowego);

postępowanie po wydaniu orzeczenia (postępowania ulaskawieniowe i wykonawcze).

- dekret sierpniowy jako narzędzie sprawiedliwego rozliczenia zbrodni okresu wojny i okupacji oraz instrument zwalczania wrogów politycznych władzy komunistycznej;
- wpływ stosowania dekretu sierpniowego na społeczeństwo (np. na relacje polsko-żydowskie) oraz na oceny i obraz kolaboracji okresu wojny i okupacji w Polsce.

Czas wystąpień: 20 minut.

Termin zgłoszenia (na załączonym formularzu): 31 maja 2024 r.

Wraz ze zgłoszeniem na konferencję prosimy o nadesłanie abstraktu (do 500 znaków ze spacjami).

Miejsce konferencji: Katowice, Centrum Edukacyjne IPN w Katowicach im. Henryka Sławika „Przystanek Historia”, ul. Św. Jana 10, III piętro.

Udział w konferencji jest nieodpłatny, od uczestników nie będzie pobierana opłata konferencyjna. Organizatorzy pokrywają koszty przyjazdu i zakwaterowania uczestników

(pracownicy Instytutu Pamięci Narodowej rozliczają swój pobyt w ramach delegacji służbowych).

Organizatorzy informują, że zastrzegają sobie możliwość doboru referatów w przypadku dużej liczby zgłoszeń.

Zgłoszenia i wszelkie pytania prosimy kierować na adresy e-mail organizatorów konferencji:

- dr hab. Adam Dziurok, prof. ucz., e-mail: adam.dziurok@ipn.gov.pl

- dr Przemysław Piątek, e-mail: przemyslaw.piatek@ipn.gov.pl

- dr Roman Gieron, e-mail: roman.gieron@ipn.gov.pl

- dr Joanna Lubecka, e-mail: joanna.lubecka@ipn.gov.pl

Planowana jest publikacja pokonferencyjna w formie tomu studiów.

PLIKI DO POBRANIA

[Formularz zgłoszeniowy \(docx, 24.76 KB\) 04.03.2024 09:38](#)